

حقوق مالی زوجه در عقد نکاح

مؤلفان

محمد مزیدی شرف آبادی

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، وکیل پایه یک دادگستری

مسعود اخلاص

کارشناس ارشد حقوق خصوصی

ویراستار

میثم نظری قبری

انتشارات قانون یار

۱۴۰۱

سروشانه	مژیدی شرف‌آبادی، محمد، ۱۳۷۰ -
عنوان و نام پدیدار	حقوق مالی زوجه در عقد نکاح / مولفان محمد مژیدی شرف‌آبادی، مسعود اخلاص؛ ویراستار میثم نظری قنبری.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات قانون یار؛ فرمانگان دانشگاه، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۳۰۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۶۳۶-۰
موضوع	فیبا
وضعیت فهرست نویسی	زنان شوهردار — وضع حقوقی و قوانین — ایران
Married women -- Legal status, laws, etc. -- Iran	Zنان شوهردار (فقه) — ایران
Married women (Islamic law) -- Iran	Married women (Islamic law) -- Iran
شناسه افزوده	اخلاص، مسعود، ۱۳۶۵ -
شناسه افزوده	نظری قنبری، میثم، ۱۳۶۲ - ویراستار
ردہ بندی کنگره	BP۲۲۰/۱۷۲
ردہ بندی دیوبی	۲۹۷/۴۸۳۱
شماره کتابخانه ملی	۹۲۳۴۷۰۰
اطلاعات رکورد کتابخانه	فیبا

انتشارات قانون یار

حقوق مالی زوجه در عقد نکاح

تألیف: محمد مژیدی شرف‌آبادی - مسعود اخلاص

ویراستار: میثم نظری قنبری

ناشر: قانون یار

ناشر همکار: فرمانگان دانشگاه

نوبت چاپ: اول-۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۶۳۶-۰

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، موسسه قانون یار تلفن: ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

فهرست مطالب

۱۵ ..... پیشگفتار

فصل اول

حقوق مالی ناشی از انعقاد عقد نکاح و تحلیل اقتصادی حقوق مالی زوجه ۱۷.

بخش اول: بررسی و تحلیل حقوقی ماهیت اقتصادی ازدواج ۱۷
بند اول: الگو و اهداف ازدواج ۱۸
بند دوم: سن ازدواج و میل به ازدواج ۱۹
بخش دوم: نگاهی اجمالی به چیستی و ماهیت ازدواج و حقوق مالی که ایجاد می شود ۲۰
بند اول: قراردادی بودن ازدواج ۲۰
بند دوم: خصوصی سازی قرارداد ازدواج ۲۱
بند سوم: اوصاف غیر قراردادی ازدواج ۲۳
بخش سوم: واکاوی و شناخت کلی وجه اقتصادی و هزینه های ازدواج ۲۴
بند اول: هزینه های اطلاعات و جست و جو ۲۴
بند دوم: هزینه چانهزنی و مذاکره ۲۵
بند سوم: هزینه نظارت و اجرای قرارداد ۲۷
بخش چهارم: محصول قرارداد ازدواج و ایجاد خانواده ۲۸
بخش پنجم: تحلیل جامع نگر اقتصاد به حقوق مالی زوجه ۲۹
بند اول: تبارشناسی نهادهای حمایتی از زوجه ۳۱
بند دوم: حقوق غربی ۳۲

پیشگفتار

اینکه سهم زن از زندگی مشترک چیست و حقوق مالی او، در ازدواج چه مواردی می باشد از پرسش های بانوان می باشد که در پاسخ به آن ها باید گفت، ازدواج که یکی از عقود پیش بینی شده در قانون مدنی بوده، دارای آثار حقوقی مخصوص به خود است. به واسطه عقد ازدواج، طرفین عقد، بر یکدیگر، محروم شده و به زوجیت یکدیگر در می آیند و حقوق و تکالیفی نیز برای آنها ایجاد می گردد که حقوق مالی زن، از جمله آن ها است. این بحث، موضوع اصلی کتاب حاضر است که البته بسیاری از زنان، از حقوق مالی زن در زندگی مشترک، آگاه نبوده و به غلط، تصور می کنند صرفاً مهریه و نفقة به آن ها تعلق می گیرد، حال اینکه حقوق مالی زن در زندگی مشترک، بالغ بر چندین حق دیگر بوده که البته شرایط تعلق هر کدام، متفاوت از دیگری است و برشی موارد به دلیل عدم وجود شرایط و یا رفتار زن، برخی از آن ها، به وی تعلق نمی گیرند. ضمناً باید توجه داشت حقوق مالی زن در زندگی مشترک، بسته به موقت یا دائم بودن عقد نکاح متفاوت می باشد و برخی از آن ها در عقد موقت، وجود ندارند اما با این حال، به طور کلی حق مهریه، حق نفقة، حق اجرت المثل، حق ارث، حق تنصیف اموال (در صورت قبول شرط تنصیف، هنگام عقد از سمت مزوج) و حق دریافت مستمری شوهر، بعد از فوت وی، از جمله حقوق مالی زوجه در زندگی مشترک هستند. البته باید توجه داشت مهمترین دلیلی که ضرورت تحلیل اقتصادی حقوق مالی زوجه را روشن می سازد، طبع اقتصادی انسان است و هر انسانی در انتخاب خود به دنبال حداکثر سازی منافع خویش می باشد. به همین دلیل لازم و ضروری است هر کسی از حقوق قانونی که برای ایشان مقرر شده، اطلاع کامل داشته باشد تا بدین واسطه از پایمال شدن حقوق مقررهاش جلوگیری شود. با این تفاسیر مطالعه این کتاب به تمامی افراد (علی الخصوص بانوان) توصیه می شود.